

Α.Π. 42445

Αθήνα 18 Ιανουαρίου 2011

Προς:
Τον Υπουργό (αν.) Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
κο Νίκο Σηφουνάκη
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα

Κοινοποίηση: Πίνακας Αποδεκτών

Θέμα: «Αρχιτέκτονες: Θεσμική αποκατάσταση επαγγέλματος»

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Α. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει κοινώς αποδεκτό ότι από το οικιστικό περιβάλλον του Ελληνικού χώρου και την κουλτούρα μας εν γένει απουσιάζει η άσκηση της Αρχιτεκτονικής. Ειδικότερα, καίτοι το επάγγελμα του Μηχανικού θα έπρεπε να διαχωρίζεται, αναλόγως του γνωστικού αντικειμένου που αντανακλά κάθε τίτλος σπουδών, στην Ελλάδα, υφίσταται σε πολλά σημεία επαγγελματικών δικαιωμάτων αλληλοεπικάλυψη. Η σχετική "σύγκρουση" δικαιωμάτων βρίσκει έρεισμα σε παλαιότερες ψευτοκανονιστικές εγκυκλίους και ερμηνείες διατάξεων από τους Υπαλλήλους των πολεοδομικών υπηρεσιών (βλ. λ.χ. Εγκύκλιο 51502/1967 του Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών).

Εν προκειμένω ως αποτέλεσμα αυτού του φαινομένου παρουσιάζεται η κατακόρον και συνεχής εκπόνηση Αρχιτεκτονικών μελετών από αποφοίτους Πολυτεχνικών σχολών ή σχολών Τεχνολογικής εκπαίδευσης οι οποίοι εν τοις πράγμασι λόγω του κύκλου σπουδών τους δεν δύναται να ασκήσουν την Αρχιτεκτονική που απαιτεί το κοινωνικό σύνολο και οι περιβαλλοντικές συνθήκες του σήμερα.

Αξίζει δε να σημειωθεί ότι το θέμα ορθώνεται σοβαρότατο σε ειδικές περιπτώσεις προστατευτών "αγαθών" από το εθνικό δίκαιό μας όπως :

- Κτίρια και κατασκευές σε Παραδοσιακούς οικισμούς.
- Διατηρητέα κτίρια.
- Κτίρια ιδιαίτερου Αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος που εισάγονται σε ΕΠ.Α.Ε.

Β. Με αφορμή το ανωτέρω θέμα σας αναφέρουμε τα παρακάτω προκειμένου να αποτελέσουν αντικείμενο κρίσεως από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους προς τις Υπηρεσίες που εκ της αρμοδιότητάς τους ελέγχουν και επαγγελματικό δικαίωμα Αρχιτεκτονικών Μελετών (Ε.Π.Α.Ε).

1. Σε κανονιστικό επίπεδο, στις 25/05/2010 τέθηκε σε ισχύ το π.δ 38/2010 (Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων).

Συντόμως, σας αναφέρουμε ότι η συγκεκριμένη οδηγία ως προς τους αρχιτέκτονες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θέτει την αρχή της αυτόματης αναγνώρισης των εκπαιδευτικών τίτλων (άρθρο 21 οδηγίας 2005/36), σύμφωνα με την οποία κάθε κράτος υποδοχής οφείλει να αναγνωρίζει τους τίτλους εκπαίδευσης αρχιτέκτονα που αναφέρονται σε ορισμένο παράρτημα (V.7, σημείο 5.7.1.). Κατ' αυτή την έννοια και δεδομένου ότι δια του παραρτήματος καταγράφονται τα πανεπιστήμια των κρατών μελών (μεταξύ των οποίων και Ελληνικά) τα οποία χορηγούν τίτλους Αρχιτέκτονα οι οποίοι τυγχάνουν βάσει της οδηγίας αναγνώρισης σε όλα τα κράτη μέλη υπό προϋποθέσεις καθίσταται σαφές το εξής:

Σε κοινοτικό επίπεδο και δια ορισμένης διαδικασίας καταγράφηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις των πανεπιστημίων που χορηγούν τίτλους Αρχιτέκτονα.

Ας επισημανθεί ότι το "επάγγελμα" του Αρχιτέκτονα ή οι "υπηρεσίες" Αρχιτέκτονα διέπονται πανευρωπαϊκά από ένα ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο σε σχέση με λοιπές υπηρεσίες και "ειδικότητες" Μηχανικού. Άλλωστε είναι σημαντική η τάση και η έκφανση υποστήριξης της ελεύθερης κυκλοφορίας των αρχιτεκτόνων και των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με τη διάταξη της οδηγίας 85/384 ΕΚ αρχιτεκτόνων.

2. Περαιτέρω, τονίζεται ότι σε επίπεδο ρυθμίσεων και περιορισμών που καταλήγουν σε κρίση επαγγελματικών προσόντων – δικαιωμάτων, κατά το άρθρο 46 της οδηγίας προβλέπεται:

*Η εκπαίδευση αρχιτέκτονα περιλαμβάνει **τουλάχιστον είτε τέσσερα** έτη σπουδών πλήρους παρακολούθησης, είτε έξι έτη σπουδών, εκ των οποίων τουλάχιστον τρία έτη πλήρους παρακολούθησης, σε πανεπιστήμιο ή ανάλογο εκπαιδευτικό ίδρυμα και πιστοποιείται με την επιτυχία σε εξέταση πανεπιστημιακού επιπέδου.*

Η εν λόγω εκπαίδευση, που πρέπει να είναι πανεπιστημιακού επιπέδου και της οποίας το πρωταρχικό στοιχείο συνιστά η αρχιτεκτονική, πρέπει να διατηρεί την ισορροπία μεταξύ των θεωρητικών και πρακτικών πτυχών της εκπαίδευσης στον τομέα της αρχιτεκτονικής και να παρέχει την εγγύηση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες:

α) ικανότητα σύλληψης αρχιτεκτονικών δημιουργιών που να ικανοποιούν συγχρόνως αισθητικές και τεχνικές απαιτήσεις·

β) προσήκουσα γνώση της ιστορίας και των θεωριών της αρχιτεκτονικής καθώς και των συναφών τεχνών, τεχνολογιών και επιστημών του ανθρώπου·

γ) γνώση των καλών τεχνών ως παραγόντων που είναι δυνατόν να επηρεάσουν την ποιότητα της αρχιτεκτονικής σύλληψης·

δ) προσήκουσα γνώση της πολεοδομίας, του πολεοδομικού σχεδιασμού και των τεχνικών που εφαρμόζονται στη διαδικασία του πολεοδομικού σχεδιασμού·

ε) ικανότητα κατανόησης των σχέσεων, αφενός, ανάμεσα στους ανθρώπους και τα αρχιτεκτονικά δημιουργήματα, και αφετέρου, ανάμεσα στα αρχιτεκτονικά δημιουργήματα και το περιβάλλον τους, καθώς και ικανότητα κατανόησης της ανάγκης αρμονικού συνδυασμού των αρχιτεκτονικών δημιουργημάτων με τους χώρους, ανάλογα με τις ανάγκες του ανθρώπου και την αντίστοιχη κλίμακα·

στ) ικανότητα κατανόησης του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα και του ρόλου του στην κοινωνία, ειδικότερα μέσω της επεξεργασίας σχεδίων στα οποία λαμβάνονται υπόψη οι κοινωνικοί παράγοντες·

ζ) γνώση των μεθόδων τεκμηρίωσης και προπαρασκευής της οικοδομικής μελέτης·

η) γνώση των προβλημάτων στατικού σχεδιασμού, οικοδομικής και έργων πολιτικού μηχανικού, τα οποία συνδέονται με το σχεδιασμό των κτιρίων·

θ) προσήκουσα γνώση των προβλημάτων που έχουν σχέση με τις φυσικές ιδιότητες των κτιρίων, των τεχνολογιών, καθώς επίσης και της λειτουργίας των κατασκευών, ώστε να τις εφοδιάζει με όλα τα στοιχεία εσωτερικής άνεσης και κλιματικής προστασίας·

ι) τεχνική ικανότητα, χάρη στην οποία ο αρχιτέκτονας θα μπορεί να επινοεί κατασκευές που να ικανοποιούν τις απαιτήσεις αυτών που τις χρησιμοποιούν, σεβόμενος τους οικονομικούς περιορισμούς και τους οικοδομικούς κανονισμούς·

ια) προσήκουσα γνώση των βιομηχανιών, οργανώσεων, κανονισμών και διαδικασιών, που έχουν σχέση με την υλοποίηση των κτιριακών μελετών και την ένταξη των σχεδίων στο γενικό σχεδιασμό.

Από την απλή ανάγνωση του ανωτέρω άρθρου προκύπτει με σαφήνεια ότι κατ' εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας, ως πλέον ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο για την άσκηση της Αρχιτεκτονικής τόσο στην Ελλάδα όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πρέπει να πληρούνται απόλυτα οι ανωτέρω προϋποθέσεις εκπαιδεύσεως. Και τούτο διότι ο κοινοτικός νομοθέτης αποφάσισε ότι οι πτυχές και το πεδίο άσκησης του "επαγγέλματος" του Αρχιτέκτονα διέπονται πανευρωπαϊκά από ένα ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο σε σχέση με λοιπές υπηρεσίες και "ειδικότητες" Μηχανικού.

Βεβαίως δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι η κοινοτική οδηγία θέτει τους κανόνες υποδοχής ξένων υπηκόων για την άσκηση επαγγέλματος στην Ελλάδα χωρίς να ρυθμίζει απευθείας το πεδίο δραστηριότητας.

Επίσης, δια της οδηγίας εναπόκειται στην εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής να καθορίσει τον τομέα δραστηριοτήτων του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα.

Ωστόσο, κατά την άποψή μας, η ρητή αναφορά του άρθρου 46 της οδηγίας περιγράφει με απόλυτο τρόπο τις βασικές αρχές γνωστικού αντικείμενου Αρχιτεκτόνων οι οποίες προφανώς αντανακλούν σε εθνικό επίπεδο σε ορισμένους και μόνο τίτλους σπουδών.

Συνεπώς, εκ των όσων αναφέρθηκαν, θεωρούμε ότι από 25/05/2010 πέραν του Εθνικού νομοθετικού πλαισίου επαγγελματικών δικαιωμάτων που υφίστατο, προκειμένου για την άσκηση δραστηριοτήτων Αρχιτέκτονα (Αρχιτεκτονικές Μελέτες) θα πρέπει εκ του τίτλου σπουδών οι αρμόδιες υπηρεσίες (Ε.Π.Α.Ε και Σ.Χ.Ο.Π) να ελέγχουν την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 46 της οδηγίας. Σε διαφορετική περίπτωση η Ελληνική κυβέρνηση δια των οργάνων της θα στερεί την εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας παρακάμπτοντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης των πολιτών της Ε.Ε. Και προφανώς θα πράττει αδίκως διότι θα αντιμετωπίζει διαφορετικά τους πολίτες της Ελληνικής Επικράτειας από τους πολίτες άλλων κρατών μελών οι οποίοι δια της οδηγίας ελέγχονται με το άρθρο 46 της Οδηγίας για την άσκηση του επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα.

Πέραν τούτου, σε περίπτωση όπου θεωρηθεί ότι η σχετική οδηγία δεν θίγει τα επαγγελματικά δικαιώματα άλλων ειδικοτήτων στο εσωτερικό να ασκούν ελευθέρως δραστηριότητα Αρχιτέκτονα κατά το νομοθετικό πλαίσιο της Α' μεταπολεμικής περιόδου (1930)!!!, θεωρούμε ότι η διοίκηση θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα στη ρύθμιση του κανονιστικού πεδίου άσκησης του επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα κατά τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 46 της οδηγίας και δη για τις ειδικές κατηγορίες αρχιτεκτονικών μελετών που καθορίζουν άμεσα την πολιτιστική συνέχεια της χώρας.

3. Παρακαλούμε με αφορμή τα ανωτέρω να προωθήσετε προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ερώτημα σχετικό με την υποχρέωση της Ελληνικής Διοίκησης να προβαίνει σε έλεγχο (τυπικό ή δειγματοληπτικό) των προϋποθέσεων του άρθρου 46 της Οδηγίας κατά την άσκηση Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (μελετών) καθώς (επικουρικά) και στην υποχρέωση της Ελληνικής Διοίκησης να προβεί στην ρύθμιση του επαγγελματικού δικαιώματος εκπόνησης Αρχιτεκτονικών Μελετών και ιδίως στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εισαγωγικό μέρος (Α).

Με εκτίμηση,

Για το Διοικ. Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΛΥΡΟΥΔΙΑΣ

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΡΜΠΑΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
  - Υπουργός κα Τίνα Μπιρμπίλη
  - Γενικός Γραμματέας κος Ανδρέας Ανδρεόπουλος
  - Γενική Γραμματέας Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος κα Μαρία Καλτσά
- ΤΕΕ
  - Πρόεδρος κος Χρήστος Σπίρτζης
  - Διοικούσα Επιτροπή ΤΕΕ
  - Δ/ση Επαγγελματικής Δραστηριότητας
  - Επιστημονική Επιτροπή Ειδικότητας Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
  - Περιφερειακά Τμήματα
- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ
 Πρόεδρος κος Σπύρος Ραυτόπουλος
 Κοινοποίηση: Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού
- ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
 Πρόεδρος κος Γεώργιος Παπακώστας
 Κοινοποίηση: Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού
- ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΚΡΕΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ
 Πρόεδρος κος Βασίλειος Προφυλλίδης
 Κοινοποίηση: Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού
- ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
 Πρόεδρος κος Ζήσης Κοτιώνης
 Κοινοποίηση: Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού
- ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΑΣ
 Πρόεδρος κος Γεώργιος Πανέτσος
 Κοινοποίηση: Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
 Πρόεδρος κος Εμμανουήλ Μαρμαράς
 Κοινοποίηση: Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού
- ΤΜΗΜΑΤΑ ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
- ΣΥΛ. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Πρόεδρος κος Νικόλαος Ζυγούρης
- ΠΑΝΕΛ. ΣΥΛ. ΔΙΠΛ. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ
 Πρόεδρος κος Θεόδωρος Παπαδόπουλος
- ΠΑΝΕΛ. ΣΥΛ. ΔΙΠΛ. ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
 Πρόεδρος κος Στέφανος Ξεκαλάκης
- ΠΑΝ. ΣΥΛ. ΔΙΠΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ & ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
 Πρόεδρος κος Παναγιώτης Μαυρίδης
- ΠΑΝΕΛ. ΣΥΛ. ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
 κος Κωνσταντίνος Βαφειάδης
- ΣΥΛ. ΔΙΠΛ. ΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Πρόεδρος κος Κωνσταντίνος Σταματάκης
- ΣΥΛ. ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΩΝ
 Πρόεδρος κος Τριαντάφυλλος Τσιπινίδης
- ΠΑΝ. ΣΥΛ. ΔΙΠΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 Πρόεδρος κος Γιάννης Παπάζογλου
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΩΝ & ΧΩΡΟΤΑΚΤΩΝ
 Πρόεδρος κα Βιβή Μπάτσου